

| Chambre des Représentants |                              | Kamer der Volksvertegenwoordigers   |                         |
|---------------------------|------------------------------|-------------------------------------|-------------------------|
| SESSION DE 1936-1937.     | N° 134                       |                                     | ZITTINGSJAAR 1936-1937. |
| N° 101 : PROJET DE LOI.   | SÉANCE<br>du 17 Février 1937 | VERGADERING<br>van 17 Februari 1937 | WETSONTWERP : N° 101.   |

**PROJET DE LOI**

portant modification des articles 80, 81, 375 et 377 du Code pénal ainsi que de la loi du 4 octobre 1867 sur les circonstances atténuantes.

**RAPPORT**

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE LA JUSTICE (¹)  
PAR M. COLLET (P.)

MESDAMES, MESSIEURS,

Le projet de loi qui nous est soumis par M. le Ministre de la Justice, et portant modification des articles 80, 81, 375 et 377 du Code pénal, ainsi que de la loi du 4 octobre 1867 sur les circonstances atténuantes, est la reproduction d'un premier projet, déposé le 19 décembre 1935. Ce projet, rendu caduc par la dissolution des Chambres du 23 avril 1936, a été complété par un article 4, portant modification des articles 80 et 81 du Code pénal.

L'article premier du projet actuel propose l'adjonction à l'alinéa 1<sup>er</sup> de l'article 375 du Code pénal, d'une disposition punissant des travaux forcés de 10 à 15 ans le viol, dans les conditions prévues au 1<sup>er</sup> alinéa, commis sur la personne d'un mineur de plus de 16 ans.

L'article 2 apporte quatre modifications à l'article 377 :

1° Il remplace le 2<sup>e</sup> alinéa par une disposition qui vise le cas de viol, dans les conditions libellées au 1<sup>er</sup> alinéa de cet article, du mineur de plus de 16 ans accomplis; voici cette disposition nouvelle :

« Dans les cas prévus par le paragraphe 1 de l'article 372 et par le paragraphe 2 de l'article 373, la peine sera celle des travaux forcés de 10 à 15 ans. »

(¹) Composition de la Commission : M. Marck, président; M<sup>me</sup> Blume-Grégoire, MM. Bohy, Brunet, Collard, Craeybeekx, Gruselin, Hossey, Mathieu. — Carton de Wiart, Delwaide, De Winde, Kluyskens, Koelman, Maes, Poncelet. — Janssens (W.), Jennissen. — Collet (P.), Legros. — Romsée. — Lahaut.

**WETSONTWERP**

tot wijziging van artikelen 80, 81, 375 en 377 van het Strafwetboek, alsmede van de wet van 4 October 1867 op de verzachtende omstandigheden.

**VERSLAG**

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE (¹)  
UITGEBRACHT DOOR DEN HEER COLLET (P.)

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

Het wetsontwerp dat ons door den Minister van Justitie wordt voorgelegd, strekkende tot wijziging van de artikelen 80, 81, 375 en 377 van het Strafwetboek, alsmede van de wet van 4 October 1867 op de verzachtende omstandigheden, is de reproductie van een ontwerp dat voor de eerste maal op 19 December 1935 werd ingediend. Dit ontwerp, vervallen ten gevolge van de ontbinding der Kamers op 23 April 1936, werd aangevuld door een artikel 4, houdende wijziging van de artikelen 80 en 81 van het Wetboek van Strafrecht.

Het eerste artikel van het huidig ontwerp beoogt de toevoeging, aan de 1<sup>e</sup> alinea van artikel 375 van het Wetboek van Strafrecht, van een bepaling waarbij met dwangarbeid van 10 tot 15 jaar wordt gestraft de verkrachting, in de omstandigheden voorzien bij 1<sup>e</sup> alinea, gepleegd op den persoon van een minderjarige boven den vollen leeftijd van zestien jaar.

Door artikel 2, worden vier wijzigingen gebracht aan artikel 377 :

1° Het vervangt de 2<sup>e</sup> alinea door een bepaling betreffende de verkrachting, in de gevallen voorzien bij de 1<sup>e</sup> alinea van dit artikel, van den minderjarige van boven den vollen leeftijd van 16 jaar; ziehier deze nieuwe bepaling :

« In de gevallen voorzien bij het 1<sup>o</sup> lid van artikel 372 en bij het 2<sup>o</sup> lid van artikel 373, is de straf dwangarbeid van 10 jaar tot 15 jaar. »

(¹) Samenstelling van de Commissie : de heer Marck, voorzitter; Mevr. Blume-Grégoire, de heeren Bohy, Brunet, Collard, Craeybeekx, Gruselin, Hossey, Mathieu. — Carton de Wiart, Delwaide, De Winde, Kluyskens, Koelman, Maes, Poncelet. — Janssens (W.), Jennissen. — Collet (P.), Legros. — Romsée. — Lahaut.

2° Il remplace le 4° alinéa par la disposition que voici :

« Dans les cas prévus par le paragraphe 3 de l'article 373 (mineur de moins de 16 ans) et par le paragraphe 2 de l'article 375 (mineur de plus de 14 ans, mais de moins de 16 ans), la peine des travaux forcés sera de 12 ans au moins. »

3° Il remplace le 6° alinéa par la disposition suivante :

« Dans les cas prévus par les paragraphes 3 et 4 de l'article 375 (mineurs, respectivement, de moins de 14 ans, et de moins de 10 ans), et par le paragraphe 1° de l'article 376 (viol ou attentat à la pudeur ayant causé la mort de la victime), la peine des travaux forcés sera de 17 ans au moins. »

4° Il supprime le 7° alinéa de l'article 377.

L'article 3 du projet dispose que : « l'alinéa 5 de l'article 3 de la loi du 23 août 1919 est remplacé par une disposition nouvelle :

» Toutefois, la Chambre du Conseil ne jouira de cette faculté (de correctionnalisation), en cas de circonstances atténuantes, que pour autant que la peine normale soit de 15 ans de travaux forcés au maximum, ou de 20 ans de travaux forcés au maximum, s'il s'agit d'infractions prévues par les chapitres V et VI du Titre VII du Livre II du Code pénal (« De l'attentat à la pudeur et du viol » — « De la corruption de la Jeunesse et de la Prostitution »), ou par les articles 471 et 472 du même Code (Vol avec violences ou menaces, et avec circonstances aggravantes). »

L'article 4 apporte des modifications :

1° A l'alinéa 4 de l'article 80 du Code pénal réglant les réductions de peines en cas de circonstances atténuantes, qu'il rédige désormais comme suit :

« La peine des travaux forcés de 10 à 15 ans par la réclusion ou par un emprisonnement de 6 mois au moins ». (Au lieu de 1 an).

2° A l'alinéa 4 de l'article 81, qu'il rédige comme suit :

« La peine de la détention de 10 à 15 ans par la détention de 5 à 10 ans, ou par un emprisonnement de 6 mois au moins ». (Au lieu de 1 an).

\*  
\*\*

Le projet dont s'agit porte à la fois : 1° sur une modification du taux de certaines peines; 2° sur l'extension de la faculté de correctionnalisation des juridictions d'instruction.

2° Het vervangt de 4° alinea door de volgende bepaling :

« In de gevallen voorzien bij het 3° lid van artikel 373 (minderjarige beneden 16 jaar) en bij paragraaf 2 van artikel 375 (minderjarige van meer dan 14 jaar, doch beneden 16 jaar), is de straf dwangarbeid van ten minste 12 jaar. »

3° Het vervangt de 6° alinea door de volgende bepaling :

« In de gevallen voorzien bij het 3° lid en het 4° lid van artikel 375 (minderjarigen respectievelijk beneden 14 jaar en beneden 10 jaar), en bij het 1° lid van artikel 376 (verkrachting of aanranding van de eerbaarheid hebbende voor gevolg gehad den dood van het slachtoffer), is de straf dwangarbeid van ten minste 17 jaar. »

4° Het doet de 7° alinea van artikel 377 wegvallen.

Artikel 3 van het ontwerp bepaalt dat « alinea 5 van artikel 3 der wet van 23 Augustus 1919 wordt vervangen door eene nieuwe bepaling :

» Echter kan de Raadkamer van deze vrijheid (verwijzing naar de correctionele rechtbank), bij voorhanden zijn van verzachtende omstandigheden, slechts gebruik maken voor zoover de normale straf ten hoogste 15 jaar dwangarbeid of ten hoogste 20 jaar dwangarbeid bedraagt, indien het misdrijven geldt voorzien bij de hoofdstukken V en VI van titel VII van boek II van het Wetboek van Strafrecht (« Aanranding van de eerbaarheid en verkrachting » — « Van de bederving der jeugd en van de prostitutie ») of bij de artikelen 471 en 472 van hetzelfde Wetboek (Diefstal met behulp van geweld of bedreiging en met verzwarende omstandigheden). »

Artikel 4 behelst wijzigingen in :

1° De 4° alinea van artikel 80 van het Wetboek van Strafrecht houdende regeling der strafverminderingen in geval van verzachtende omstandigheden, welke voortaan zal luiden :

« Dwangarbeid van 10 jaar tot 15 jaar, door opsluiting of door gevangenisstraf van ten minste 6 maanden. » (In stede van 1 jaar.)

2° De 4° alinea van artikel 81, welke wordt opgesteld als volgt :

« Hechtenis van 10 jaar tot 15 jaar, door hechtenis van 5 jaar tot 10 jaar of door een gevangenisstraf van ten minste 6 maanden. » (In stede van 1 jaar.)

\*  
\*\*

Het ons voorgelegd ontwerp slaat tegelijkertijd : 1° op een wijziging van den omvang van sommige straffen; 2° op de uitbreiding van de bevoegdheid tot correctionalisering van de onderzoeksrechtsmachten.

**I. — Modification du taux de certaines peines.**

Le projet harmonise davantage la série des peines édictées par la loi en matière de viol et d'attentat à la pudeur.

1° Le Gouvernement propose de remplacer par les travaux forcés de 10 à 15 ans la peine de la réclusion prévue actuellement pour le viol commis sur le mineur de plus de 16 ans.

2° En cas de circonstances aggravantes prévues par l'article 377, circonstances résidant dans la qualité de l'auteur de l'infraction.

a) Actuellement, la même peine est prévue, qu'il s'agisse d'un attentat à la pudeur avec violences sur un mineur de plus de 16 ans, ou du même attentat sur un mineur de moins de 16 ans, alors que la répression est différente selon les cas, lorsque la circonstance aggravante fait défaut. Aussi bien, le projet prévoit-il, pour le premier cas, les travaux forcés de 10 à 15 ans, et pour le second, la même peine, mais avec relèvement du minimum, de 10 à 12 ans.

b) Actuellement, lorsqu'il y a des circonstances aggravantes, l'attentat à la pudeur avec violences sur un mineur de plus de 16 ans est puni des travaux forcés de 15 à 20 ans, alors que le viol, entouré des mêmes circonstances, et commis sur la personne de la même victime, n'est puni que de la réclusion, avec minimum de 7 ans.

Cette étrange disposition est rectifiée partiellement par la modification mentionnée au 1° ci-dessus (travaux forcés de 10 à 15 ans en cas de viol sur un mineur de plus de 16 ans), et par la modification du littéra a (travaux forcés de 10 à 15 ans en cas d'attentat à la pudeur avec violences et avec circonstances aggravantes, sur un mineur de plus de 16 ans); un complément est ajouté à ces modifications : en cas de circonstances aggravantes, le minimum est porté à 12 ans, pour le viol sur un mineur de plus de 16 ans.

c) En cas de circonstances aggravantes, quand il s'agit du viol commis sur la personne d'un mineur de plus de 10, mais de moins de 16 ans, le projet, au lieu des travaux forcés à perpétuité, propose le relèvement du minimum à 17 ans; ceci, en vue de rendre possible la correctionnalisation de l'infraction.

**II. — Extension du droit de correctionnalisation.**

Ce droit, rappelle l'exposé des motifs, primitivement réservé aux juges du fond, a été étendu aux juridictions d'instruction par une première loi, du

**I. — Wijziging van den omvang van sommige straffen.**

Het ontwerp voert meer samenhang in de reeks der straffen voorzien door de wet op het stuk van verkrachting en aanranding van de eerbaarheid.

1° De Regeering stelt voor de opsluiting welke thans wordt voorzien als straf wegens verkrachting gepleegd op den persoon van een minderjarige boven den leeftijd van 16 jaar, te vervangen door dwangarbeid van 10 tot 15 jaar;

2° In geval van de verzwarende omstandigheden, voorzien bij artikel 377, omstandigheden voortspruitende uit de hoedanigheid van den dader der overtreding.

a) Thans wordt een zelfde straf voorzien, zoowel bij aanranding van de eerbaarheid met geweld op een minderjarige boven den leeftijd van 16 jaar, of bij een dergelijke aanranding op een minderjarige beneden 16 jaar, dan wanneer de beteugeling verschillend is al naar de gevallen, wanneer zich geen verzwarende omstandigheden voordoen. Ook voorziet het ontwerp voor het eerste geval dwangarbeid van 10 tot 15 jaar, en voor het tweede, dezelfde straf, doch met opvoering van het minimum van 10 tot 12 jaar.

b) Voor het oogenblik, wanneer er verzwarende omstandigheden zijn, wordt de aanranding van de eerbaarheid, met geweld, op een minderjarige boven den leeftijd van 16 jaar gestraft met 15 tot 20 jaar dwangarbeid, terwijl verkrachting, in dezelfde omstandigheden en op hetzelfde slachtoffer gepleegd, slechts gestraft wordt met opsluiting, met minimum van 7 jaar.

Deze bevreemdende bepaling wordt gedeeltelijk goedge maakt door de wijziging vermeld onder het bovenstaande 1° (dwangarbeid van 10 tot 15 jaar, in geval van verkrachting van een minderjarige boven den leeftijd van 16 jaar) en door de wijziging van littéra a (dwangarbeid van 10 tot 15 jaar, in geval van aanranding van de eerbaarheid, met geweld, en met verzwarende omstandigheden, op een minderjarige boven den leeftijd van 16 jaar); aan deze wijzigingen wordt een aanvulling toegevoegd : in geval van verzwarende omstandigheden, wordt het minimum op 12 jaar gebracht, voor verkrachting van een minderjarige boven den leeftijd van 16 jaar.

c) In geval van verzwarende omstandigheden, wanneer het gaat over verkrachting van een minderjarige van meer dan 10 maar minder dan 16 jaar, stelt het ontwerp in plaats van levenslangen dwangarbeid, verhooging voor van het minimum tot 17 jaar, met het doel de verwijzing naar de correctionele rechtbank mogelijk te maken.

**II. — Uitbreiding van het recht van verwijzing naar de correctionele rechtbank.**

Dit recht dat, naar luid van de Memorie van Toelichting, vroeger voorbehouden was aan de rechters die over de zaak zelf uitspraak deden, werd

15 mai 1838; il fut élargi encore par celle du 15 mai 1849. Ce régime, considéré comme transitoire, a été conservé provisoirement par la loi du 4 octobre 1867; il le fut encore, ou à peu près, par celle du 23 août 1919; cette dernière loi spécifia que les crimes punissables des travaux forcés à temps ne seraient correctionnalisables, en cas de circonstances atténuantes, que pour autant que la peine normale soit au maximum de 15 ans de travaux forcés. Elle étendit toutefois le droit de correctionnalisation aux vols avec violences punis par les articles 471 et 472. Les raisons qui militaient en faveur de cette extension existent également en matière d'attentats à la pudeur et de viols.

Le Gouvernement, estimant qu'il serait excessif cependant de permettre que soient correctionnalisés des crimes passibles normalement des travaux forcés à perpétuité, prévoit que cette faculté de correctionnaliser se bornera aux seuls faits qui peuvent entraîner une condamnation à une peine de 20 ans de travaux forcés au maximum.

Enfin, l'article 4 du nouveau projet abaisse à 6 mois le minimum de l'emprisonnement qui, en cas de circonstances atténuantes, peut, en vertu de l'article 80, alinéa 4, remplacer la peine des travaux forcés de 10 à 15 ans, et, selon l'article 81, alinéa 4, celle de la détention de 10 à 15 ans.

Le Gouvernement estime en effet, et avec raison à notre sens, que, dans les affaires de mœurs, comme dans d'autres, le minimum de 1 an prévu par les dispositions répressives actuelles peut sembler exagéré dans de nombreux cas.

Telle est l'économie du projet, du reste très clairement et complètement motivé dans l'exposé qui le précède, qui est soumis aux délibérations de notre Commission; il est, à notre avis, de nature à répondre parfaitement au but qu'a poursuivi le Gouvernement en le déposant.

*Le Rapporteur,*  
P. COLLET.

*Le Président,*  
H. MARCK.

door een eerste wet, deze van 15 Mei 1838, uitgebreid tot de onderzoeksgerechten en, achteraf, nog verruimd door de wet van 15 Mei 1849. Deze regeling welke als overgang bedoeld was werd voorlopig in stand gehouden door de wet van 4 October 1867; vervolgens ook, of te naastenbij, door de wet van 23 Augustus 1919; deze laatste wet bepaalde dat de misdaden welke met dwangarbeid strafbaar zijn slechts naar een correctioneele rechtbank zouden verwezen worden, in geval van verzwarende omstandigheden, voor zoover de normale straf ten hoogste 15 jaar dwangarbeid bedragen mocht. Zij breidde, evenwel, het recht van verwijzing naar een correctioneele rechtbank uit tot de diefstallen met geweld, welke onder de artikelen 471 en 472 vallen. De beweegredenen welke voor deze uitbreiding golden, bestaan eveneens in zaken van de aanrandingen van de eerbaarheid en van verkrachtingen.

Nochtans, daar de Regeering van oordeel is dat het overdreven ware dat misdaden welke strafbaar zijn met levenslangen dwangarbeid naar de correctioneele rechtbank zouden verwezen worden, voorziet zij deze verwijzing slechts voor die feiten welke een veroordeeling tot een straf van ten hoogste 20 jaar dwangarbeid voor gevolg kunnen hebben.

Ten slotte, artikel 4 van het nieuw ontwerp brengt op 6 maanden het minimum van de gevangenisstraf welke, in geval van verzachtende omstandigheden, krachtens artikel 80, alinea 4, den dwangarbeid van 10 tot 15 jaar vervangen mag en, volgens artikel 81, alinea 4, deze van de hechtenis van 10 tot 15 jaar.

Inderdaad, de Regeering is, naar onze meening, terecht van oordeel dat, in zedenzaken zoowel als in andere, het minimum van 1 jaar voorzien door de geldende strafbepalingen in talrijke gevallen overdreven lijkt.

Ziedaar de strekking van het ontwerp, trouwens, zeer duidelijk en volledig verantwoord in de voorafgaande memorie, dat aan onze Commissie ter bespreking voorgelegd werd; het zal, naar onze meening, van dezen aard zijn, dat het volkomen beantwoordt aan het doel dat de Regeering op het oog had toen zij het indiende.

*De Verslaggever.*  
P. COLLET.

*De Voorzitter,*  
H. MARCK.